

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemski nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.—. Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

POGREB PATRIJARHA DIMITRIJA

Danes je bil v Beogradu na najsvečaniji način ob ogromni udeležbi prebivalstva iz vseh krajev države izvršen pogreb poglavarja naše pravoslavne cerkve

Beograd, 10. aprila. Z največjimi častmi, ki jih more narod izkazati svojemu zaslužnemu voditelju in verniki svojemu vrhovnemu pastirju, se je vršil danes pogreb patrijarha Dimitrija, vrhovnega poglavarja pravoslavne cerkve v Jugoslaviji. Po vojni Beograd gotovo še ni videl v tolikem številu zbranih najvišjih cerkvenih dostojanstvenikov, tako imponantnega števila predstavnikov oblasti, nacionalnih in kulturnih organizacij in od pograba pokojnega kralja Petra ne tolikih množic občinstva, kakor so se zbrale danes, da spremljajo na zadnji poti svojega patrijarha. Ze z večerajšnjimi vlaki so prišle deputacije iz vseh delov države, z današnjimi jutranjimi vlaki, ki so bili vsi prenapolnjeni, pa je prišlo toliko ljudi, da se je vila s kolodvoru proti saborni cerkvi vse do pričetka pogrebne svečanosti neprestano ogromna povorka.

Malo pred 9. je prišel v saborno cerkev Nj. Vel. kralj, kraljica, princ Pavle, princesa Olga in kraljevsko spremstvo, dočim so bili v cerkvi zbrani že vsi člani vlade z ministrskim predsednikom generalom Živkovičem na čelu, dalje celotni diplomatski zbor, generaliteta, predstavniki raznih oblasti in organizacij ter mnogoštevila duhovščina z vsemi episkopi na čelu.

Po svečanem opelu, pri katerem je sodelovalo 22 mitropolitov, 71 prvosvečnikov in mnogoštevilno svečeništvo, je imel govor črnogorski mitropolit Dožić, ki se je poslovlil od pokojnega patrijarha v imenu cerkve. V imenu vlade je govoril minister

pravde dr. Srskič, ki je naglasil za sluge pokojnega patrijarha za ves narod in njegovo brezmejno požrtovalnost. Nato so ponesli člani vlade krsto do izhoda cerkve, kjer so jo vzeli na ramena mitropolit in ponesli na voz.

Po določenem vrstnem redu je krenila ogromna povorka po beograjskih ulicah. Pred Vasnesenjsko cerkvijo se je vršilo kratko cerkveno opravilo, nakar se je v imenu beograjske občine poslovil od pokojnika podžupan dr. Stojadinović. Oficijski zastopniki so se nato z avtomobili odpeljali na Rakovico, dočim je bil za občinstvo na razpolago poseben vlak. Krsto so peljali po izrecni želji pokojnega patrijarha na navadnem spediterskem vozu. Na Rakovici bo krsta popoldne položena v grob, ki si ga je patrijarh izbral sam že pred več leti.

Spominska svečanost v Ljubljani

Ljubljana, 10. aprila.

Davi ob 9. se je vršil v tukajšnji pravoslavni kapeli v vojašnici vojvode Mišića svečan parastos za blagopokojnim poglavarjem srbske pravoslavne cerkve patrijarhom Dimitrijem. Parastosu so prisostvovali odlični zastopniki civilnih in vojaških oblasti, divizionar Sava Tripković z mestnim poveljnikom generalom Popovičem ter številnim oficirskim zborom tukajšnje garnizije, ban dravske banovine inž. Dušan Semec z gospo soprogo, mestni župan dr. Dinko Puc s številnimi občinskimi svetniki,

predsednik visjega deželnega sodišča dr. Rogina, češkoslovaški konzul dr. Resl, francoski konzul g. Richard, danski konzul g. Aleksander Knez, zastopnik italijanskega konzula, portugalski konzul g. Štrucelj, rumunski konzul inž. Jelačin in avstrijski konzul g. dr. Pleinert, višji državni pravdnik dr. Graselli, šef prosvetnega oddelka dr. Lončar, policijski nadsvetnik dr. Mikuš, univerzitetni profesorji dr. Rihard Zupančič, dr. Hadži, dr. Bubnov, inž. Grudinski, direktor podružnice Poštne hranilnice dr. Vidmar, prvi podstarosta Sokola kraljevine Jugoslavije Engelbert Gangl, zastopnik advokatske zbornice dr. Zirovnik in številni člani tukajšnje ruske kolonije ter drugo občinstvo. Svečane obrede parastosa je opravil prota Janković ob asistenci prota Jovanovića iz Kotora. Pri parastosu je pel obredne cerkvene pesmi ruski zbor pod vodstvom ge. Kulakove.

V sejni dvorani mestnega magistrata se je po končanem parastosu vršila svečana seja pravoslavne občine. Ob pol 11. dopoldne je predsednik občine prota Janković otvoril sejo ter iskreno pozdravil vse navzoče občane, kakor tudi predstavnike oblasti in drugih korporacij. Peveci Glasbene Matice so nato zapeli primerno žalostniko, nakar je predsednik prota Janković v daljšem govoru očitil življenje in delovanje patrijarhovo. Med drugim je zlasti poudarjal kulturno delovanje pokojnikovo med narodom ter njegovo veliko zanimanje za lepo Slovenijo. Z radostjo je zasledoval razvoj pravoslavne cerkve v Ljubljani. Ko so peveci Glasbene Matice zapeli še drugo žalostniko, je bila nato seja zaključena.

Gandhi poziva k oboroženemu odporu

Gandhijeva agitacija postaja vedno bolj revolucionarna — Indijci napadli v Bombayju Evropece

London, 10. aprila. Najmlajše sin Gandhija, Davidas je bil danes s 24 svojimi tovariši zaradi nezakonitega pridobivanja soli aretirani v kraju Salempur. Pri tem je prišlo do spopadov med pristasi Gandhija in policijo. Več oseb je bilo ranjenih. Gandhi sam je odšel na propagandno potovanje v okolico Dandija. V vasi Bhimrab, kjer je njegov sin Manilal prevzel vodstvo prostovoljcev, je imel hujskajoč govor, v katerem je izrazil veselje, ker vidi prebivalstvo v svečanem razpoloženju. Zato upa, da bo prebivalstvo ostalo v tem razpoloženju, čeprav bi bilo nekaj prebivalcev ubitih ali ranjenih. V poslanici na prebivalce vasi Kativar je Gandhi pozval svoje pristase, naj se najodločneje uprejo, čeprav bi bilo pri spopadih nekaj žrtev.

Bombay, 10. aprila. Gandhijeva agitacija postaja čimdalje bolj revolucionarna. Dočim se je izjavljal v početku Gandhi za pasivni odpor, je zadnje dni popolnoma izpremenil svojo taktiko in pozivlja celo

svoje pristase, naj z orožjem branijo proti angleškim oblastem pridobljeno sol in naj se ne ustrašijo niti prelivanja krvi. Nadalje je Gandhi pozval tudi žene, naj se pridružijo močnem in pridobivajo sol. Policija pusti kljub temu Gandhija v miru, dočim nastopa z vso strogošterjo proti njegovim pristasem. Agitacija proti angleški oblasti se povsod širi in je zavzela ponekod že nevarne oblike. Snoči so Indijci napadli v Bombayju več Evropecev, ki so se morali zaščitati na policijo.

Bombay, 10. aprila. AA. Mnogi dijadi so prekinili pouk v šolah in odšli na ulice, kjer so manifestirali za Gandhija. Policija je izvršila 14 aretacij.

Bombay, 10. aprila. AA. Gruča prostovoljcev civilne neposlušnosti, obstoječa iz 6 muslimanov in 3 žensk, je odšla po morskem vodu in jo nesla v palačo kongresa, da bi proizvajala sol. Policija je zaplenila 32 posod za proizvajanje soli.

Poplava kobilic v Egiptu

Ogromni roji kobilic so poplavalili že ves Egipt in uničujejo vse nasade. Katastrofa je vsak dan večja.

Kairo, 10. aprila. Velikanski roji kobilic, ki prodirajo iz Transjordanije v Egipt, povzročajo katastrofo, hujšo od vsake poplave. Kakor Transjordanija, tako je tudi ves Egipt v nevarnosti, da uničijo kobilice vse nasade. Transjordanija je že docela opustošena in kobilice prodirajo vedno dalje v notranjost Egipta ter so dosegle tudi že Kairo. Celi oblaki kobilic se spuščajo na zemljo in pokrivajo kakor pol metra debela zelena plast hiše, ceste, dreve in sploh vse, kar morejo doseči. V dveh urah je tudi najbolj bujni nasad docela opustošen. Dreve ogledajo kobilice do skorje, travo in druga zelišča pa uničijo do korenin. Bombažni nasadi, ki tvorijo glavno bogastvo dežele, so docela uničeni. Naval kobilic je tako ve-

lik, da je v krajih, kjer se pojavijo, onemogočen vsak promet. Ustaviti se morajo celo vlaki, ker je nevarnost, da bi iztrili. Tudi ljudje niso varni pred kobilicami in se jih rešijo le na ta način, da se zapirajo v hiše in da preganjajo kobilice z dimom in ognjem.

Egiptska vlada je zahtevala 70.000 funtov kredita za borbo proti kobilicam. Vse prebivalstvo je mobilizirano in mora izvajati navodila oblasti, ki si prizadevajo, da bi preprečile najhujše. Če tudi so bile uničene ogromne mase kobilic, se vse delo na zatiranju te nadležne skoraj ne pozna. Pojavljajo se vedno novi roji, ki ostanejo na mestu tako dolgo, da uničijo vse in se dvignejo šele takrat, ko jim zmanjka hrane.

Pred razpustom nemškega parlamenta

Ker vlada ni prodrila s predlogi novih davkov, bo brzkone prisiljena razpustiti parlament, kar se morda zgodi že jutri

Berlin, 10. aprila. AA. Iz Berlina poročajo, da bo nova nemška vlada prisiljena razpustiti parlament, kar se bo najbrže zgodilo jutri v petek, ker je plenum parlamenta odbil povišanje davka na tobak in mineralne vode, ki ga je predlagala vlada in ki je bil v torku na seji davčnega odbora parlamenta odklonjen. Vlada se trudi, da doseže v tem vprašanju kompromis z opozicijo, vendar gledajo berlinski parlamentarni krogi skeptično na to prizadevanje. Včeraj je davčni odbor odklonil povišanje davka na pivo.

Berlin, 10. aprila. V davčnem odboru državnega zbora, ki je odklonil nove davke na pivo, je vlada ostala v manjšini, ker so za predlog glasovali le poslanci centroma in ljudske stranke. Včeraj popoldne so se sestali načelniki strank, ki so proučili položaj. Parlamentarni krogi smatrajo, da je položaj

zelo resen in da bo vlada pozvala zbornico, naj odobri v par dneh vse vladne predloge, sicer bo parlament razpuščen.

Berlin, 10. aprila. Kakor poročajo listi, se je preteklo nedeljo vršil telefonski razgovor med predsednikom nemško-nacionalne ljudske stranke Hugenbergom in voditeljem narodnih socialstov Hitlerjem. V tem razgovoru je Hugenberg objasniti postopanje nemških nacionalcev pri znanem glasovanju v državnem zboru za zaupnico vlade ter obenem opozarjal na finančne posledice, ki bi jih imel prelom med nemškimi nacionalci in narodnimi socialisti. V zvezi s tem telefonskim razgovorom je Hitler sedaj objavil v listu »Völkischer Beobachter« dolg članek, v katerem izreka Hugenbergu svoje zaupanje.

razuma med petimi državami minimalno in da bi bilo bolje odgoditi konferenco ter tako muditi Italiji in Franciji priložnost, za rešitev njunega spora.

London, 10. aprila. Snoči sta se ponovno sestala Briand in Macdonald. Njuni razgovori pa v nobenem pogledu niso izpremenili položaja. Možnost sklenitve pogodbe petih velesil je povsem propadla. Francoska in italijanska delegacija vztrajata na svojem prvotnem stališču. Italija zahteva pariteto, ki jo Francija prav tako odločno odklanja. V poučenih krogih se zatrjuje, da je Italija sedaj popolnoma osamljena in da bo verjetno že nocoj objavila oficijelni komunike z ugotovitvijo, da je pogodba petih velesil definitivno propadla.

Konferenca Male antante

Bukarešta, 10. aprila. Kakor poročajo listi iz oficijelnih krogov, se bo letošnja konferenca Male antante vršila v začetku junija v nekem kraju ob Tatri. Predmet konference bo predvsem gospodarsko sodelovanje med državami Male antante.

Zavarovanje proti brezposelnosti v Angliji

London, 10. aprila. Spodnja zbornica je odobrila v tretjem čitanju zakonski načrt za zavarovanje proti brezposelnosti. Fond za brezposelne podpore je bil povišan po novem zakonu za 10 milijonov funtov. Minister dela je izjavil, da bo ta fond zadoščal do konca tekočega leta, če bo število brezposelnih obstalo na poldrugem milijonu.

Osamljenost Italije v Londonu

Trojnemu sporazumu med Ameriko, Anglijo in Japonsko se pridruži tudi Francija — Italija bo morala popustiti od zahteve po pariteti s Francijo, ali pa bo ostala osamljena

London, 10. aprila. Včeraj popoldne so se sestale angleška, ameriška in japonska delegacija. Seja se je končala s popolnim uspehom. Rešena so bila razena enega vsa sporna vprašanja. Nerešeno je ostalo le vprašanje šolskih ladij, ki pa je brezposelno. Japonska je opustila svojo zahtevo, naj se ji prizna 20.000 ton novih podmornic.

London, 10. aprila. V razgovorih z ministrskim predsednikom Macdonaldom so Italijani izjavili, da so pripravljeno odrediti se graditvi novih oklopnih v dobi od leta 1931. do 1936. Kar se pa tiče drugih vojni ladij, bo Italija sledila francoskemu programu graditve malih križark, pomožnih vojni ladij in podmornic. Ta predlog ne zadovoljuje franc. krogov, ker bi se razlika med Francijo in Italijo v številu oklopnih dosegla le na ta način, da se vračunajo v skupno tonažo tudi vojne ladje, ki so brez bojne vrednosti.

Zaradi neupravičenih zahtev Italije je konferenca še vedno obsojena na zastoj. V konferenčnih krogih govore, da bo konferenca danes ali jutri ugotovila, da je sporazum med vsemi petimi velesilami nemogoč.

Kljub vsemu se naporu za sklenitev sporazuma med petimi državami neumorno nadaljujejo. Razni odbori konference nadaljujejo ne glede na trenutno politično stanje konference svoja dela in so dosegli v celoti vrsto temeljnih vprašanj važne sporazume.

Glavno težkočo tvori pač vedno italijansko — francoski spor, dočim so francosko — angleška pogajanja v toliko uspeša, da je pričakovati glede na jamstva, ki jih je zahtevala Francija, skorajšnjega sporazuma. Konferenčni krogi menijo, da bo imela Italija v tem primeru težko stališče, ker bi bila na ta način popolnoma osamljena. Zato bi njena zahteva po pariteti s Francijo ostala popolnoma brez pomena, ker bi ne mogla tekmovali z ostalimi velesilami, ki so se sporazumele na konferenci. Prav zaradi tega obstaja v Londonu še vedno upanje, da se Italija v zadnjem trenutku priključi sporazumu med štirimi velesilami. Na ta način bi konferenca vendarle končala z uspehom in vsaj za doglede čas omejila oboroževalno tekmo na morju.

London, 10. aprila. Italijanski krogi smatrajo, da je upanje za sklenitev spo-

Štiri milijarde frankov za nova stanovanja

Reševanje stanovanjske bede v Parizu. — Obsežna akcija države in občine za zgraditev novih stanovanj

Pariz, 10. aprila. Kakor v vseh velikih mestih vlada tudi v Parizu veliko pomankanje stanovanj. Stanovanjski problem povzroča ne samo državi, marveč tudi občini velike skrbi in zahteva omiljenje stanovanjske bede ogromne žrtve. Na podlagi posebnega zakona, ki ga je izdala prejšnja Tardieujeva vlada, je bilo v Parizu zgrajenih 15.000 stanovanjskih hiš, kljub temu pa primanjkuje še najmanj 80.000 stanovanj. Pariska mestna občina je zato sklenila, da namene za svojo stanovanjsko akcijo posojilo v višini 4 milijard frankov, ki bo izključno služilo za zgradbo stanovanjskih hiš. Razen tega je bil v parlamentu vložen predlog, naj bi se izdal poseben zakon, po katerem bi mogla država odnosno občina prisiliti vse večje industrije, da zgrade v gotovem razmerju do svojega kapitala primerno število stanovanj. Pri tem naj bi obveljalo načelo, da mora vsako podjetje vsaj desetino svojih nameštencev nastaniti v lastnih stanovanjskih hišah. V svrhu podpiranja te stanovanjske akcije naj bi dala država tri milijarde frankov v obliki stavbnih posojil po primerno nizki obrestni meri. Poleg tega naj bi se znižala uvozna carina za gradbeni material. V svrhu pocenitve delovnih sil naj bi se dovolila zaposlitev 20.000

inozemskih gradbenih delavcev po pariški mestni občini. Na ta način bi bila stanovanjska beda v Parizu po mnenju strokovnjakov v 10 letih vsaj deloma omiljena.

Olajšave za izvoz italijanskega vina

Rim, 10. aprila. AA. V poslanski zbornici je minister za kmetijstvo Acerbo govoril o vladnih ukrepih za pospeševanje poljedelstva. Da se olajša vinska kriza v južnih krajih bo vlada znižala železniško prevoznino za vino za 50%. Nadalje bo vlada izdala tudi druge olajšave za izvoz vin. Govor ministra Acerba je bil sprejet od poslancev z velikim zadovoljstvom. — Poslanska zbornica je naposled soglasno odobrila prijateljsko pogodbo med Italijo in Avstrijo.

Potniška letala za prekoceanski polet

London, 10. aprila. Angleški letalski inženjerji nameravajo zgraditi velikanska letala, ki bodo služila za prekoceanski letalski promet. Imperijalna letalska družba je naročila 8 takih letal, ki bodo veljala 250.000 funtov. Letala bodo tako velika, da bodo lahko vozila do 40 potnikov, dva pilota in strežaja. Letalo bo imelo tudi kabino za kadilce in bo opremljeno s štirimi motorji, ki bodo razvijali 2000 konjskih sil.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.72. — Berlin 12.485 — 13.515 (13.50). — Bruselj 7.8948. — Budimpešta 9.885. — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 795.87 — 798.87 (797.37). — London 275.06. — Newyork 56.345 — 56.545 (56.445). — Pariz 220.46 — 222.46 (221.46). — Praga 167.06 — 167.86 (167.46). — Trst 296.50.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.1275, Pariz 20.2075, London 25.09875, Newyork 516.05, Bruselj 72.04, Milan 27.05, Madrid 64.5, Berlin 123.17, Dunaj 72.76, Sofija 3.745, Praga 15.28, Varšava 57.90, Budimpešta 90.20, Bukarešta 3.0675.

Lepši zobje
SARGOV
KALODONT

Pismo Slovenca z Dunaja

Beda dunajskih slikarjev — Roman nesrečne žene — Umetniško, literarno in gledališko življenje — Krasen sovjetski film

Wien, 7. aprila.

Pravzaprav je Dunaj pravo meščansko mesto. Če preračunamo dimenzije in prostornost in če pomislimo, da je bilo to mesto nekdanj prestonika Avstrije in da je sedaj glavno mesto avstrijske republike — vendar se lahko kar se ambienta in mentalitete prebivalstva tiče, kaj lahko primerja z Ljubljano. Meščansko skozi in skozi. In kadar si od Dunaja obeta posebnih senzacij, se zelo vara. Življenje je povsod isto. In reporterski dnevniki lahko navede povsod iste primere.

Prosim: Pred dnevi so našli v Pratu mladega človeka. Našli so ga s kroglo v trebuhu. Samomorilec. Moštvo rešilne postaje ga je prepeljalo v bolnico. Tu je tudi umrl.

Ah je ta vest senzacija?

Ne — za Dunaj nikakoli senzacija.

Takale presenečenja so na dnevnem redu.

A kdo je bil samomorilec? V prsnem žepu so našli njegove papirje. Bil je 26 letni akademski slikar Vogel.

Kdo kupi danes slike od umetnikov? Kdo misli na to, da imajo tudi slikarji pravico do eksistence? Ta Vogel je bil tiha obtožba — izrečena v imenu vseh slikarjev. Njih beda je brezimna — izvzeta je seveda peščica slikarjev s prav bleščajočim imenom.

Na Dunaju žive slikarji, — da akademski slikarji, ki se morajo preživljati z raznašanjem časopisov, s pisanjem naslovov v hišnih, z dobesednim beračenjem. In to akademiki! Prepuščajo v zaslimi nočni zavetščini. Prosim, to so ljudje, katerim je bila od narave dana prednost, da v barvi ispregovore svojo besedo. Ti se morajo pomoči plažiti po Pratu in si pod starim drevesom poznati kroglo v trebuhu — ker nimajo niti za kruh.

Daj nam danes naš vsakdanji kruh!

Zadnje dni se bori dunajsko časopisje z zgodbo prostitutke, ki je umorila svojega moža v kinematografu. Razprava, ki se je vršila pred deželnim sodiščem proti morilki, je prinesla na dan razne podrobnosti iz njenega življenja, ki dajejo časopisju ogromno materiala za senzacijske članke. Vendar ogledamo si vso zadevo iz človeškega stališča.

Od prvega septembra lanskega leta se že vlečejo po časopisih kolone člankov o Mariji Hayn, nezakonskem otroku, ki je že od svojega tretjega leta živela brez vsakega pravega nadzorstva. Njena stara mati je bila raznašalka časopisov, njena mati postrežnica. Hiša, kjer je stanovala, nasproti sta bili dve javni hiši in mala Marija je oskrbovala prostitutkam razne potrebe iz trgovin in opravljala je za nje razna pota. Z osmim letom jo je mati poslala v samostan, da se je lahko poročila s kočijažem Lulijem. Ko je prišla mala Marija nekdo iz samostana za osem dni domov, je padla v roke novemu očimu, ki jo je stalno nadlegoval. Kmalu potem je očim zapodil njeno mater od sebe in vzal k sebi dekle s ceste. Z njo je stanoval v sobi, njena mati pa z drugim priležnikom v kuhinji. S štirinajstim letom je Marija dobila malo službo, spala je pa v sobi njenega očima in njegove priležnice.

Očim, motoren pijanec, je imel Mariji težko priležni denar in pretepal njeno mater. Ker Marija tega ni mogla več prenašati, je od doma ušla, a morala se je kmalu vrniti, ker ni dobila nikjer zaslužka. Očim in njegova priležnica sta jo poslala na cesto.

Ker se je Marija te obtri branila, jo je očim zaklenil v sobo, kjer bi morala umreti hladu, če bi ji ne dajali jesti sosede.

Tedaj je očim spremenil svojo taktiko. Nekoga dne je prišel s novo obleko in pripeljal je v hišo elegantnega gospoda, s katerim je morala zvečer v gledališče. Ko jo je ta elegantni gospod hotel po predstavi odpeljati v hotel, mu je pohlepila, poiskala si v mestu sobo in se javila pod drugim imenom, da bi jo očim ne preganjal.

Očim pa, ki je nastoj izvedel, je prijavil vso zadevo policiji, ki jo je odpravila zopet k njemu. Sedaj je Marija udla od doma in živela z raznimi moškimi.

Nekoga dne je v kavarni spoznala moža, katerega je pozneje poročila. Bil je pa kmalu po poroki brez službe, ona je pa morala znova na cesto, da je lahko preživljala sebe in moža. Mož jo je življenje ugaljal in prišil jo je, da se je kmalu udala prostitutici. Marija je nato zahtevala od moža ločitev. Mož se je s tem strinjal, zahteval pa je 1000 šillingov odpravnine. Ker mu zahtevane vsote ni mogla izplačati, se je pogodila z njim tako, da mu bo dajala dnevno 10 šillingov, od onega dne, ko bi imela zani prihranjenih 1000.

V tem je Marija spoznala šoferja Schweerterja. Vendar je njen mož ni pustil na miru in čisto je prišlo med njim in njenim novim znancom do spopada.

Prvega septembra je šla Marija s Schweerterjem v kino. Za njima je prišel njen mož, ki se je s Schweerterjem spopadel. V tem je Marija potegnala iz ročne torbice revolver in ustrelila svojega moža.

Ta roman navaja obtožnica. Marija je bila obsojena na deset mesecev zapora. Pa naj bi bila obsojena, kakršna že koli, vprašanje je eno: Ali ni bila ta razprava težka obsojena onega družabnega reda, ki je bil sodnik tega nesrečnega slučaja?

Umetniško življenje je precej zapušeno. Par tednov povprečnih razstav v takojšnjih umetniških salonih, senzacija med njimi razstava japonskega slikarstva, ki je v raznih umetniških revijah mnogo bolj zanimiva, ko v dunajskem salonu.

Literarna senzacija, ali bolje senzacija na študentski kope knjižice.

Karin Mihaelis, znana urodiljska pisateljica, najbolj poznana po romanu »Nevarna leta«, se nahaja sedaj na Dunaju, kjer daje svojim čitateljem avtograme.

Gledališko življenje.

Opera. Jeritza in Picaver v »Carmen«. Predstava, da kmalu ne takih.

Ruska plesalka Della Lipinskaja, ki vodi sedaj balet na državni operi, prireja plesne večere po velikih dunajskih koncertnih dvoranah in žanje velike triumfe.

Časopisje je polno člankov o petdesetletnici izralca Aleksandra Moissija in pri naša ob tej priliki polno anekdot iz življenja velikega umetnika.

Ravno tako pripravljajo časopisi v vrsti člankov občinstvo na gostovanje ruskega komornega gledališča, katerega vodja je najslavnejši gledališki režiser Taitov. Opereta »Noč in dan« in drama »Zamorci« tvorita repertoar tega gostovanja.

Veselo presenečenje je pa za dunajsko gledališko publiko povrnitev Grete Wiesensthal, ki je s svojimi sestrami ponesla v svet sliko očarljivega valčka, se sedaj vrača v državno opero kot solo plesalka.

Pred dnevi sem prisostvoval novinarskim predstavam novih filmov, ki pridejo te dni na repertoar dunajskih kino gledališč.

»Ples vdove«, komaj povprečni film, ki bo pa široki publiki ugajal, ker je vsebinsko današnji in ga krasi cela vrsta dobrih snemkov.

Al Jolson triumfira zopet v novem zvočnem filmu »Jazz-pevec«, med tem ko je »nov« Chaplinov film »Pustolovec« skrupulozno iz par starih umetniških filmov, ki so pa za stalnega kinobiskovalca zanimivi v toliko, ker nam kažejo prve začetke dela tega največjega filmskega umetnika.

Senzacija je danes ruski film »Turksibe«, filmsko poročilo o gradnji turkotskanske-sibirske železnice, monumentalno filmsko delo. Moderna ruska tehnika filmske montaže, katere se je Turin naučil pri Eisensteinu in Dsihi Werthov, omogoča režiserju pokazati brepenenje izsušene zemlje po dežju, smrt karavane v viharju v puščavi, prodiranje stroja skozi pustinje in skalovje, preko gor in rek, in to v vseh zanimivih, ritmično nastrojenih slikah. Tako je napravil Turin iz slik doživljaje.

Turksib je za novo razvojno smer ruskega filma značilen. Ni to igralski film, niti zgolj kulturni, ampak je dramatično prikrojen filmski dokument.

Tudi ni to film, ki rekonstruira revolucionarna dejanja prešliosti; ta film je najlepši album slik, ki bo ohranil delo sedanosti v istih snemkih za bodoča dela. Ta film je bil ustvarjen na fronti miru in dela. Ta film je najčistejša in najpopolnejša umetnina svetovne filmske produkcije.

Frk.

Mariborsko gledališče

Maribor, 8. aprila.

Če vprizori mariborsko gledališče »Hermana Celjskega«, ni to dogodek samo za gledališče, marveč za ves Maribor. In res: že dolgo ni bilo predstave, ki bi vzbujala toliko pozornosti in teškega pričakovanja, kakor ta predstava noči. Prešli so Novčanovo petdesetletnico v štiri dejanja, kar pa ji ni škodovalo; mariborski teater pa je na tem delu meril svojo moč in dokazal svojo notranjo vrednost in umetniško sposobnost. Skrbnikov Herman je bil pač stari kavi grof, čeravno smo pričakovali junake postavbe, tako po volji kakor po telesu, a je bil popolnoma konvencionalno izdelan v tej svoji zamisli; boljših postav za Barbaro (Starčeva), Eneja (Blaz), Melhiorja (Daneš), Jošta (Kovič) ne premore kmalu kak ansambl. In Aron Salobir je tokrat pač izbrisal vsa Harastovičeva burkasta pretiravanja ter dokazal svoj veliki igralski talent, ki je prerad koketira z galerijo. Režija J. Koviča je bila izborna, scenerije pa si ni moglo zamisliti boljše. In vendar! Vse preveč se zveni v mariborski publikli tankonitni pesem o Zupancčevi Veroniki Deneski, vse preveč, da bi mogla pozabiti njeno toploto in hoditi za hladno zgodovinsko dramo Novčanovega Hermana. Kakor se ni mogla oprostiti tega vpliva publike, tako se zdi, da mu ni mogla odoleti gđ. Kraljeva, naša rahločutna Veronika. Ravno skupna snov in sočasnost sta vzbujali posebno zanimanje in je zato prav, da vplivata vsaka po svoji.

Ljubljence mariborskega občinstva, edinstveni Svek, g. J. Daneš si je izbral za proslavo svoje 25letnice francosko komedijo »Naš gospod župnik«. Dramatizacija francoskega romana je imela v Parizu velik uspeh, medtem ko je pri nas močno motila neenotnost komedije in njena neizdelanost. Slavljenec pa je v vlogi gospoda župnika briliral in publika mu je pokazala, kako visoko ga ceni in spoštuje.

Po neki privatni inicijativi je po povrnili na mariborski oder zopet Verdijev »Rigoletto«. Domačin močjem je prišla na pomoč graška primadona ga. Vesel-Pola, ki je s svojim koloraturnim petjem zadivila vse poslušalce, a dala tem bolj občutiti razliko med seboj in domačinimi pevskimi močmi. Vrsto držati z njo je mogel edino g. Nerač, katerega najboljša kreacija je ravno »Rigoletto«. Celotna režija se je držala Mitrovičevih smernic, čeravno so manjkale takratne moči, najbolj pač g. Burja. Publika je vzplamela, ko je videla, da se vrača, čeravno zelo okrnjena opera zopet v naš Maribor. Gledališka uprava pa je pokazala, da je za majhen oder, kakor je mariborski, edino pravilno, da angažira vsestransko uporabljive moči vse dotle, dokler ne bodo dopuščale finančne prilike angažirati za specialne vloge tudi specialnih moči.

Mariborski ansambl je po svoji celoti

gotovo vzgled pridnosti in požrtvovalnosti, saj brne vaje in predstave brez oddiha druga za drugo, povsod je zaposlen ves ansambl, pe se gostje in diletantje morajo priti na pomoč. Če se pripravljajo kar tri stvari, ki zahtevajo ves ansambl, potem morajo nastopiti vsi v predstavah, ki jih publika večinoma ne zna tolmačiti in ne ve, da ravno v takem času igralski ansambl najpridnejše dela. Da bi ne ostali večeri brez predstav, je uprava povabila enkrat iz Zagreba baletna mojstra Maksa in Margaretu Froman ter zagrebško koloraturno primadono Zlato Lipovšček-Raič, ki je prekrasno zapela arije iz oper »Ples v maskah«, »Rigoletto«, »Hofmanovih pripovedih« in »Lacme«. Drugikrat pa je nastopil ob svojem povratku s turneje po Avstriji trio naše domače velicetnice-vijolistke Fani Brandlove.

Kakor čujemo, bodo v bodoče sledile premijere hitreje druga drugi, ker se bo z ozirom na manjše število oseb dal študij porazdeliti in se bo pripravljalo več del hkrati. P. St.

Dr. Gregorin 70 letnik

Danes praznuje 70 letnico rojstva širom države in tudi izven nje znani politični, kulturni in gospodarski delavec, mož izredne energije in redkih sposobnosti dr. Gustav Gregorin. Rojen je bil pred 70 leti v Sežani na Krasu in če na koga, je milje rojstnega kraja vplival na našega jubilara. Človeku se zdi, da je dr. Gregorin odoren in žilav kakor kraški svet.

Ne bomo navajali jubilarntovega življenjepisa in njegovih zaslug za naš kulturni in gospodarski napredek, posebno pa še za naše osvobodjenje in ujedinjenje, ker bi morali napisati obširno razpravo, da bi vsaj deloma ocenili ogromno delo tega skromnega, značajnega in simpatičnega moža. To bo storila zgodovina našega naroda, ki bo morala odkazati dr. Gustavu Gregorinu med zaslužnimi možmi odlično mesto. Omejimo se samo na iskreno željo, naj nam ohrani usoda jubilara še mnogo let tako čilega in delavnega, kakor je bil vse svoje življenje.

Ljubimec svoje žene

Sinoči so uprizorili komedijo v treh dejanjih »Ljubimec svoje žene«, ki jo je spisal bivši srbski diplomat, politik in poslanec Mita Dimitrijević.

Moji napori v politiki niso uspeli, če tudi sem si prizadeval z vsemi močmi, se je izjavil gospod avtor. V svojih uspehih v diplomaciji je sploh možgal. Ker pa je bil v diplomatski službi nad dvajset let, se menda diplomatskih uspehov ni bil zahteval. Čudno je, da tudi o svojih literarnih činih ali vsaj uporabi ni ničesar povedal. To bi bilo tem potrebnije, ker niti iz reklamnih notic gledališke uprave nismo prav nič zvedeli, kaj vse je doslej g. Dimitrijević ustvaril. Ne vem, da bi bil uporabil svoje diplomatske in politične sposobnosti in zveze za svojega literarnega prveca in ga brez širše literarne kvalifikacije spravil tudi na zabregačih in ljubljanski oder. Mislil torej, da ima g. D. literaren ugled in da je napisal že marsikaj. V srbsko novostjo in najnovejšo literarno zgodovino pa si ne upam več pogledati, niti si ne drznem več poiskati biografij in vseh biografskih in literarnih kritičnih podatkov o avtorju. Lahko bi mi zopet kdo očital, da »prepisujem«!

Tako se moram držati le avtorjevih navedb v sinočnjem »Sl. Narodu«. Avtor diplomat in politik je napisal komedijo, v kateri ostanee vsi ljubizenski napori (če se sploh more govoriti o naporih!) diplomata Gjurica nasproti zakonski spretni politiki zakonskega moža inženirja in arhitekta tudi brez uspeha.

Vsa afera je precej nejasna in nerazumljiva. Baje gre ga moralni problem zakona, za zadevo, ki je resnično stara kot svet in Ljubizen. Diplomata Gjuric je v dilaški letih liral z leno Polo, ki se je brez posebne ljubizni omožila z arhitektom. Iz očetinskega filtra izlazi Gjuric po dolgih letih še vedno noko, vsaj meni neumljivo pravico na Polino Lubezen. Gjuric bi morda uspel, ako bi bil temperamentnejši, naskakovalce Pole; ta se namreč v zakonu dolgočasni ter se ni nič srečna, niti nesrečna, a brepeni po likih, po vednih in doživljajih v mesecih, za katere silno zaposleni mož nima časa. Pola si želi zakonske romantike, zakonskega truhlaststva, saj je omožena šele par let. In niti enega otroka še nima!

Gjuric bi imel torej lahko delo, ako bi ne bil diplomatski nerodnost in dolgočasnost, sentimentalen čmčak brez energije. A tudi še drug razlog je proti diplomatskim ljubizenskim naklepom famoznega Gjurica: mož arhitekt je včasih velikanski zaposlenosti silno previden. Kadarkoli je Gjuric pri Poli, se vrne mož pravoslovno, točno kakor na »vrtičnico« v trenuteku, ko bi stvar morda vendarle lahko postala nekoliko nikakor ne usodno! nevarna.

To prihanje možovo v kritičnem trenotku je resnično komično in je vzbujalo čim dalje poglavitiji smeh med gledalci. Menim pa, da bi Gjuric nikoli ne uspel, čeprav bi se mož vračal dosti kasneje.

Avtor je izjavil, da je njegove komedije osnovna ideja: ni se bilo in ne bo zakona brez tretjega. Torej je že osnovna ideja nerazumna. Resničnejša bi bila »ideja«, da je malo zakonom brez — tretje! Tak primer je obdelala mnogo verjetneje in mnogo zabavneje gđ. Olga Scheimpflugova v »Ljubizen ni vse«, ki smo jo gledali z užitek pravkar.

Tudi Dimitrijević pravi isto: Lubezen ni vse in da je v zakonu potreba čisto celo več razuma kakor Lubezen. Moč arhitekt pove so stvarno resnico in končno se zave, da mora biti mladi svoji ženi vendarle tudi ljubimec, ne le mož in hišni gospodar ter pridobivalec čim večjih dohodkov. Pola je, kakor vsaka v jedru in po krvi poštna ter konservativna žena, s tem možemv spoznanjem takoj silno zadovoljna in popolnoma srečna.

»Die Moral der Geschichte«, Dimitrijevićeve komedije je torej: možje, če boste, da vam ostanee žena zvesta in srečna, bodite čim največ možno tudi ženi ljubimec! Lepa hiša, vrt, krasno pohištvo, preproge, celo avtomobil ženi, dokler je mlada, ne zadostajo. Zakaj žena zahteva za svojo srečo tudi likre, truhlaststva, mesečine in takih sladkih reči... saj razumete...

Ali tega res ne nismo vedeli? — Na srečo trajalo pri Dimitrijevićevi komediji premori 7/8 ure, a igra 1 uro, tako da odhajal iz gledališča prav zadovoljen.

Da bi imela Dimitrijevićeva tema zakona »Balkansko strukturo«, češ da je Balkanke »sprejemajo zakon kot usodo«, nisem opazil, niti

PRAVA SREČA

sije z lic lepi hčerki. Ona sanja, kako lepo bo tedaj, ko bo kot samosvoja gospodinja spravljala v lastno omaro čisto in belo perilo. Dejstvo je, da je Albus-Zvono milo, ki se izdeluje iz najzlahnejših surovin, popolno jamstvo, da bo vaše perilo ne samo čisto in belo, temveč da bo velika tudi njegova trpežnost.

Albus

ZVONO MILO
SE DOBIVA V VSAKI TRGOVINI.

obhvali. Lubezen in zakon sta povsod na svetu »usodna«, od usode izzvana, usmerjena. Prav pri vseh narodih in politikih.

O predstavi pa prihodnjic. Danes ne urognem. Avtor je bil po prvem dejanju opetovano političan pred zastor. Gledališče pa je bilo zasledeno komaj zadovoljivo. Fr. G.

Lutkovo gledališče češkoslovenske obce

Osem let je že minilo od ustanovitve lutkovega gledališča Češkoslovenske obce v Ljubljani, ustanovljenega iz ljubizni do mladine, ki se je v dolgih zimskih dneh zabavala in z največjim zanimanjem sledila predstavam. Kolikoga pomena je lutkovo gledališče za mladino, ve samo oni, ki se udeležuje predstav in vidi, kako se iskro nedolžne oči in kako napeto slede otroci vsaki kretnji lutk. Idejo za ustanovitev lutkovega gledališča sta dala takratni generalni konzul dr. Beneš in prof. Burian, katerima je priskočilo na pomoč češkoslovaško prosvetno ministrstvo, ki je poklonilo oder in lutke ter s tem omogočilo, da se je vršila l. 1922 v Narodnem domu prva predstava. Še istega leta je bilo 10 predstav. Štiri leta pozneje se je gledališče preselilo na Tabor, kjer je bil oder povečan in moderno opremljen. Pri tem delu so mnogo pripomogli ing. Dedek ml., g. Sequard in mojster Skružny.

Tako se je vršila predstava za predstavo, kmalu se je pa pokazalo tudi veliko zanimanje in veselje članov Sokola I., ki so začeli z vso vmo in ljubiznjo do mladine igrati na odru češkoslovenske obce. Prirejali so vsake 14 dni po eno predstavo. Kmalu si je pa Sokol I. postavil lasten oder, na katerem se zdaj lepo napreduje. Lani se je oder Češkoslovenske obce preselil nazaj v Narodni dom, kjer se je izpopolnil in moderno preuredil tako, da lahko rečemo, da je eden najlepših lutkovih odrov v Sloveniji. Duša tega vzornega odra je mojster Skružny, ki je naslikal krasne dekoracije. Gđ. M. Skružny je pa poskrbela za krasno garderobo lutk. Prav pridno se udeležuje tudi g. Jurasek s svojo glasbo, ki je vsa leta razveseljeval mlada srca.

Letos v januarju je bil ustanovljen pod vodstvom Češkoslovenske obce nov odesk Sokola Ljubljana, ki je začel prirejati slovenske predstave in ki si je nadel hvalevredno nalogo preskrbeti bogat in zanimiv spored za prihodnjo sezono. Žal je pri nas še vse premalo zanimanja za lutkovo gledališče, čeprav je za razvoj mladine neprecenljivega pomena. Upajmo, da ni daleč čas, ko bo prodrl v vsako našo družino spoznanje, da je lutkovo gledališče za dečo najprimernejša in najpriladnejša zabava in razvedrilo.

Sport

Državni prvak Hajduk v Ljubljani

Sobota: Hajduk - Hermes. — Nedelja: Hajduk - Ilirija.

V soboto in nedeljo gostuje v Ljubljani slovito moštvo splitskega Hajduka, ki si je lani priborilo naslov državnega prvaka v nogometu. Gostovanje Hajduka bo višek spomladne nogometne sezone. Hajduk je taktično in tehnično najboljšo moštvo države. Klub pomanjkanju konkurence v Splitu je cela enajstorka izredno rutinirana ter v svojem znanju in obvladanju žoge ne zaostaja prav nič za profesionalnimi dunajskimi moštvii. Dokaz so krasni rezultati, ki jih je dosegel opetovano proti renomiranim nasprotnikom. Letos je Hajduk v izredni formi. Na domačih tleh je porazil vsa gostujoča moštva z rekordnimi rezultati. Tudi Ilirija mu je dvakrat podlegla. Upati je, da bosta obe tekmi nudili zanimiv in napet sport. Za Hermesa bo to prva večja tekma s tujim moštvom, ven-

dar je pričakovati, da se bo častno odrezal. Siskarji nastopijo v soboto, v nedeljo pa igra Hajduk proti Iliriji.

— S. K. Ilirija (tenis sčecila, sporoča vsem prijavljenim tenis igralcem in igralkam, da se z današnjim dnem prične igranje na vseh tenis - prostorih, vsled česar naj se prečita urnik in ostala določila, ki so nabita v garderobi. Določene tenis - pripevke je plačati vsaj prvi obrok najkasneje do 15. aprila na telišni prostor, ter se je v ta namen od danes naprej vsak dan od 6. ure zvečer v garderobi na tenis prostoru zglastiti pri tajniku oz. njegovemu namestniku.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Četrtek, 10. aprila 1930; katoličani: Ezehiel, pravoslavci: 28. marca, Marlon i Sivan.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Drama: Glavni dobitek. A.
Opera: Črne maske.
Kino Matica: Noetova burka.
Kino Ideal: Chicagoo ponoči.
Kino Ljubljanski Dvor: Kraljica mode.
Magoličeva razstava v Jakopičevem paviljonu.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Trnkoczy, Mestni trg, Ramor, Miklošičeva cesta.

Iz gledališke pisarne

Drama

»Konec poti« v ljubljanski drami. V soboto, dne 12. t. m. bo v drami premijera vojne tragedije ameriškega pisatelja Sherrija. Delo, ki ga je prevzel O. Zupancič, se odlikuje po resni, globoki vsebini, lapidarnemu slogu in točnem orisu frontnega ozračja. Godi se v zakopu na fronti pri St. Quentinu. Angleske častnike izraja gđ. Debevec, Jan. Kralj, Lipah, Železnik in Skrbinski, narodnika g. Petokar, kuharja g. Kaukler in nemškega ulemika g. Sancin. Režija: Ciril Debevec. Scena: V. Skružny.

Lipahova komedija »Glavni dobitek« se vprizori v ljubljanski drami noči v četrtek, 10. t. m., za red A.

Opera

Nocoj se poje Kozoleva opera »Črne maske« z g. Primožičem v glavni partiji. Sedelujejo za Tbierry, gna Majdičeva, ga Poličev, za Singar, gna Spanova ter gg. Bettono, Kovač, Grba, Mohorič, Povhe, Drenovec, Peček in drugi. Dirigene ravnateli Podč. režiser g. Krivečič. Predstava se vrši za abonma D.

V soboto se poje opereta »Pri treh mladencih«. V partiji »Hamlet« nastopi gna Lubejeva, subreta zagrebškega gledališča. Sodelujejo: ga Balakova, gna Spanova, Ramšakova, Striška ter gg. Mohorič, Drenovec, Povhe, Peček, Simonič in drugi. Dirigent ravnateli Polič, režiser g. Povhe. Predstava se vrši izven abonma pri znanih cenah.

Iz Laškega

— Oteplevalno in tuško - prometno društvo. Občni zbor, ki se je vršil v ponedeljek v hotelu Savinja, je bil prav dobno obiskan. Navzoč je bil tudi tajnik Zveze za tujski promet v Ljubljani g. Volasek. Društvo šteje 155 članov. V preteklem letu je imelo društvo 16.863 Din dohodkov in 6682 Din izdatkov. Meseca julija priredi društvo v proslavo 40letnice obstoja veliko ljudsko slavnost. V odbor so izvoljeni gg. Konrad Elsbacher, dr. Arnold Pernat, inž. Tone Homan, Ognjeslav Trop, Blaž Zupanc, Ivan Maršič, Rudolf Dergan, Pavle Rabič, Fran Cetina, Vinko Holcman, dr. Ivan Lovšin in Josip Herliak. Društvo je uredilo vsa pota na Hlumu, napravilo bo novo sohično kopei, novo klopi in še nekaj novih oteplevalni ter popravil. Tujski promet se je lansko leto prav lepo razvil in letos obeta še mnogo več.

Na kmetih.

— Kaj? Pravite, da zdravnik sploh nimate? Kaj se pa zgodi z bolniki? — Kaj bi se zgodilo? Umirajo kratkomalo naravne smrti.

Sobota 12. aprila:

Hajduk : Hermes

Nedelja 13. aprila:

Hajduk : Ilirija

Igrišče Ilirije

Dnevne vesti

— Častno predsedstvo jubilejnega ljubljanskega velesejma. Te dni je sprejel trgovski minister Juraj Demetrovič deputacijo, ki ga je prosila, naj prevzame mesto častnega predsednika letošnjega jubilejnega velesejma. G. minister je sprejel častno predsedstvo in obljubil, da se udeleži otvoritve jubilejnega velesejma v Ljubljani osebno. Člani častnega predsedstva so ban dravske banovine ing. Dušan Serbec, pomočnik bana dr. Oskar Pirkmayer in ljubljanski župan dr. Dinko Puc.

— Reorganizacija poštne prometa. V oddelku za pošto in brzojav ministrstva javnih del se vrše že več dni konference strokovnjakov in delegatov vseh oblastnih pošto-razporedilnih uprav, na katerih se podrobno razpravljajo o reorganizaciji poštne prometa v skladu s novimi voznimi redom, ki stopi v veljavo 1. maja. Sklenjeno je bilo med drugim prvovoz poštne pakete v bodoče pospešiti, avtomobilski poštni promet pa spraviti v sklad s novim voznim redom. Minister javnih del izda pravilnik o pošto-brzojavnem prometu, čim prej od delegatov potrebnih podatke.

— Veselovanska študentska konferenca v Pragi. Na poziv narodne zveze slovenske mladine v Pragi so imenovali vse oficijelne slovenske študentske organizacije v Pragi delegate v pripravljani odbor, ki bo pripravil vse potrebno za veselovansko študentsko konferenco, na kateri ho ugotovljen položaj slovenskih študentov na českoslovaških visokih šolah v narodno-kulturnem, družabnem, šolskem in socialnem pogledu. Konferenca naj bi uredila vprašanje praktične vzajemnosti, ugotovila in pojasnila vse nedostanke ter proklamirala zahteve vsega slovenskega dišstva. V pripravljani odbor zastopata jugoslovenske študente Račkov in Senica. Konferenca se bo vršila o bliskotih.

— Českoslovaška delegacija na pogrebu patrijarha Dimitrija. V torek zvečer je odpotovala v Beograd na pogreb patrijarha Dimitrija delegacija českoslovaške pravoslavne cerkve pod vodstvom škofa češke in moravske - slezijske eparhije Gorazda Pavlika. Po vseh verskih običajih českoslovaške pravoslavne cerkve se bodo vršile v nedeljo za patrijarhom Dimitrijem pаниlde.

— Mitropolit Ilarion vpokojen. »Slovenske Novine« objavljajo ukaz, s katerim je vpokojen škof vrška, mitropolit Ilarion, z odgovarjajočo pokojnico, ki se mu bo izpovedala iz blaginje srbskih davčno-cerkvenih fondov karlovske mitropolije in z draginsko doklado v znesku 5950 Din mesečno, ki se mu bo izpovedala od 1. aprila 1930 iz državne blaginje.

— Novi hoteli na Jadranu. Nedavno sta bila dograjena in opremljena hotel »Adria« na Lapadu, ki ima 26 sob, in penzijo »Lida« v Srebrenu, ki ima 14 sob in lastno električno razsvetljavo. Otvorjena nova hotela se nista, ker lastnika še nista dobila dovoljenja, odnosno koncesije. Agilno društvo »Riviera« je povečalo in moderniziralo hotel »Oda« na Pločah, ki je že otvoren. Hotel se imenuje zdaj »Excelsior«. Lastnik hotela »Beograd« v Splitu Hla Vučković je otvoril na svečan način nove prostore svojega hotela in restavracije, razširjene med Poljano kraljice Helene in Poljano Grgura Ninskega.

— Ljubljanski velesejem zaseden. Kljub temu, da gradi velesejmska uprava dve novi razstavni gradbi, je celokupni razpoložljivi prostor popolnoma zaseden. Ker se namerava ob letošnji jubilejni priložnosti prikazati popolno revijo industrijske in obrtniške produktivnosti in podjetnosti, se bo naknadno prijavljenim dodelil prostor na ta način, da se omili razstavni prostor, ki so zahtevali velike prostore, dodeli malo manjši.

— Nove lokomotive. Te dni je prišlo iz Nemčije 8 novih lokomotiv, ki jih dobivamo na račun reparacij. Tri lokomotive so za brzojavke, pet pa za tovorne. Vseh osem lokomotiv je dobila beograjska železniška direkcija.

— Tudi Finska se udeležila ljubljanskega velesejma. Finska izvozna zveza, katere predstavnik za Jugoslavijo je g. Rihard Rapeli v Beogradu, je sklenila, da se udeležijo letošnjega jubilejnega velesejma v Ljubljani. V to svrhu si bo zgradila na sejmišču svoj lastni reprezentativni paviljon. To je zopet nov in lep dokaz, kako ljubljanske velesejme tudi v inozemstvu vedno bolj upoštevajo in kako važno vlogo igrajo v mednarodni trgovini.

— Zanimanje za naš Jadran v Rumuniji in Poljski. Po poročilih iz Rumunije in Poljske vlada v teh državah veliko zanimanje za naš Jadran. Iz Temesvara, Bukarešte, Krakova, Lvova, Varšave in Poznania prihajajo dopisi, v katerih se ljudje informirajo o cenah in razmerah na Jadranu. Letos bo torej na naši rivieri mnogo Rumunov in Poljakov.

— Zletni dan gozdovnikov v Vrhu. Za velikonočno praznike bo v Vrhu zletni dan gozdovnikov, katerega se udeležijo gozdovniki in skavti iz vseh krajev države, pa tudi zastopniki inozemskih gozdovniških organizacij.

— Pravilnik o tečajih za zdravnike. V »Slovenskih Novinah« št. 80 z dne 8. t. m. je objavljen pravilnik o tečajih za zdravnike.

— Sokolski nastop v Križevcih preložen. Iz tehničnih in krajevnih razlogov je sokolski nastop v Križevcih pri Ljutomeru, ki bi moral biti 29. maja, preložen na 15. junij, na kar opozarjamo sokolstvo in občinstvo.

— Zagrebška občina prodala tobačno tovarno upravi državnih monopolov. Pogajanja med zagrebško mestno občino in upravo državnih monopolov glede prodaje zagrebške tobačne tovarne, ki je bila last mesta, so bila te dni zaključena. Občina je zahtevala za tovarno in vse pripadajoče objekte ter zemljišča sedem milijonov dinarjev. Uprava državnih monopolov je kunicjo odobrila. Zagrebška občina bo denar porabila za zgradbo treh novih, moderniziranih in opremljenih sol.

— Smrtina kosa med ameriškim Slovenci. Potokarjevo rodbino v Cicero, država Illinois, je zadela hud udarec. 10. marca se je med vožnjo z avtomobilom smutno ponesrečil 36letni Martin Potokar. V njegov avto se je zaletel drug avtomobilist, Potokar je odletel iz svojega voza in se ubil. V istem kraju je podlegla rak Ivanica Polenik.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ostane vreme neizpremenljivo. Včeraj je bilo lepo samo v Splitu, drugod pa večinsko oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 17, v Skoplju 16, v Zagrebu 15, v Ljubljani 14,4, v Sarajevu 14, v Mariboru in v Beogradu 13 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,4, temperatura je znašala 4,9.

— Zagrebška smrt orožnika. V Nemili blizu Sarajeva so našli pred dnevi ob progi ležečega nezvestnega orožniškega narednika Rista Trifunčiča. Imel je neznatno rano na glavi, vendar se pa ni zavedel. Prepeljali so ga v sarajevsko bolnico, kjer je umrl, ne da bi se zavedel. Morda je med vožnjo padel iz vlaka ali pa ga je kdo vrzel iz vagona. Truplo so obducirali in oblasti so uvedle preiskavo.

— Mlad morilec. Pred mladinskim sodiščem v Čaku se je danes zagovarjal 18letni Milomir T., ki je s starejšim bratom umoril svojo teto. Fanta so oddali v popoboljševalnico, dočim se bo njegov starejši brat zagovarjal pred rednim sodiščem.

— Aretacija dveh beograjskih trgovcev. Na ukaz državnega prokuratorja v Beogradu sta bila dne 2. aprila aretirana znana beograjska trgovca Milan Božić in Luka Saldačević, ker sta lani še pred napovedjo konkurza večino blaga zastavila in prodala, denar pa spravila pri sorodnikih. Uprnike sta oškodovala za 14 milijonov dinarjev.

— Strašen samonar v Zagrebu. Na Vočarski cesti v Zagrebu si je včeraj ponoči na strašen način končal svoje življenje 48letni brezposelni trgovski pomočnik Albert Leicht. Z mesarskim nožem si je prežegal vrat in je izkrmel. V mlaki krvi ga je našel njegov svak, prekaševalec Franceš, ki je naglo obvestil rešilno postajo. Toda vsaka moč je bila zaman. Leicht je bil že mrtel. Leicht je bil že dolgo duševno potrt in si je hotel že večkrat končati življenje. Že 13krat so ga v zadnjem hipu rešili.

— Žrtve neprevideznega soferja. Pretekli mesec je v Vlaški ulici v Zagrebu sofer Stjepan Sauerbor, lastnik avtomobila, povozil 27letnega stražnika Stjepana Sambola. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico, kjer so ga obvezali in čez nekaj dni poslali domov. Mislili so, da so poškodbe lažje, toda nastale so komplikacije, katerim je stražnik včeraj ponoči podlegel. Policija je neprevideznega soferja aretirala.

— 15letno dekle brez sledu izginito. V Osijeku je te dni vzbudila veliko pozornost vest, da je 15letna Marija Kovačević brez sledu izginita. Dekle je bilo mirno in pridno in zato domnevali, da jo je kdo odpeljal. Ni izključeno, da je postala žrtev trgovcev z dekleti, ki so pred mesecem odpeljali že več deklet.

— Nesreča na železnici. Na železniški postaji v Novi Gradski se je pripetila včeraj težka nesreča, katere žrtev je postal 20letni Franjo Beranek iz Drenovca. Ob pol 2. je stal vlak s fanti, ki so se peljali na nabor, na postaji ter čakal na zagrebški brzojavak. Kljub opominom, naj bo previden, je odšel Beranek čez progo po vodo. V tem hipu je privozil brzojavak, ki je nesrečnega fanta povozil. Lokomotiva mu je zmečkala obe nogi. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico, kjer so mu morali nogo amputirati. Njegovo stanje je brezupno.

— Roparski napad na ameriška rojaka v Barbetonu. V Barbetonu, država Ohio, je bil nedavno izvršen drzen roparski napad na Slovenko Marijo Fišterjevo in njenega 18letnega sina. K Fišterjevim je prišel neznan človek in potkal na vrata. Ko je Fišterjeva odprla, je zaždelala pred seboj maskiranega neznanca s samokresom v roki. Vsa prestrašena je začela

božati, bandit je pa ustrelil za njo in jo zadel v glavo. Težko ranjeno mater je hotel priskočiti na pomoč sin, pa tudi nani je streljal bandit in ga zadel v glavo. Po zločinu je napadalec pobegnil. Mater in sina so težko ranjena prepeljali v bolnico. Njuno stanje je kritično. Fišterjeva je sestra Jožeta Skrabarja, ki je pred 3 meseci ustrelil svojo ženo in samega sebe obstrčil.

Iz Ljubljane

— Velikonočne počitnice na ljubljanskih šolah bodo trajale letos, kakor običajno, od točka 15. t. m. do incl. četrtka 24. t. m., torej 10 dni.

— Kupčija z butarami pri frančiškanskem mostu odnosno na Cankarjevem nabrežju je zadnje dni postala precej živahna. Blaga je na izbiri in cene se ravnaajo po velikosti in kakovosti. Da so butare okrašene s cvetjem, bršljanom in pendliami v vseh barvah, se razume samo po sebi. Kdor si ne more omisliti takele butare, si kupi pač oljino vejico. Na kmetih pa tekmujejo fantje in dekleta, kdo bo nesej lepšo, ampak tudi — večjo. Nekateri prinesejo po 3 do 4 metre visoke, da jih komaj zmagojejo. Tako je cvetna nedelja v mestih in še bolj na kmetih vsa v cvetju in butarah.

— Ali bo, ali ne bo? Zadnjič smo opozorili, da je treba javno stranišče na vogalu Šentpeterske in Ahaciljeve ceste (v Šentpeterskem parku) primerno razsvetliti, pa je stranišče še zdaj brez luči.

— Pred začetkom petkovskega koncerta Glasbene Matice v unioński dvorani bo kratko predavanje o obeh pomembnih delih, ki se izvajata na tem koncertu in sicer o orkestralni suiti Balkanofonija, ki jo je napisal Josip Slavenski, in pa o kantati »O poslednji stvarh človeka«, delu češkega kompozista Ladislava Vycpalka. Predavanje bo imel z. skladatelj Slavko Osterc. Brez dvoma bo ta uvod mnogo pripomogel k boljšemu razumevanju obeh izvajanih del. Prosim občinstvo, da točno ob 20. uri zasede prostore.

— Dobrodelna akademija z izredno zanimivim in bogatim sporedom se bo vršila v ponedeljek dne 14. t. m. v ljubljanski operi in sicer na korist poplavljenim južne Francije. Vstopnice se bodo dobivale od petka dalje pri dnevnih blažini v operi. Cene znašajo, operne. Podrobnji spored javimo jutri.

— Vycpalek: Kantata o poslednjih stvarh človeka, se je izvajala preteklo nedeljo v Pragi na izrednem koncertu praške Češke filharmonije pod dirigentom J. Križkom. Vsa praška kritika hvali delo samo, pa tudi izvajanje, ki je v dovršeni obliki pokazalo vse visoke vrednote tega znamenitega dela novejšee češke literature. Kantata je bila pred mesecem dni izvajana tudi v Parizu ter je vplivala na poslušalce s svojimi silnimi in zanosnimi vtisi. V Ljubljani izvajajo to imponozno delo celotni mešani zbor Glasbene Matice, solista gđ. Majdičeva in g. Grba ter pomnožen operni orkester s člani konservatorijskega orkestra in dravske muzike. Vseh sodelujočih je 180 pod vodstvom ravatelja g. Mirka Poliča. Predprodaja v Matici knjižarni.

— Bitko pri Skagerraku in potop nemške vojne morilnice, vse to nam predstavlja veleznimivi film, ki ga bo predvajala ZKD jutri na dan kulturnega filma v kinu Ideal. Veleznapi prizori ene najhujših pomorskih bitk med nemško in angleško flotilo morajo zanimati slehernega človeka; nato pa še tragičen konec nemškega vojnega brodomca, ki je slo prostovoljno raje v propast kot da bi izročili svoje nekdaj tako ponosne in junaške oklopnice in križarke zaveznikom! Skratka jutrišnji film je nadvse zanimiv in ga priporočamo slehernemu v ogled. Predstave ob 4, pol 6, pol 8 in 9 zvečer. Cene najnižje od 2 Din dalje za sedež!

— Poskusen samonar. Na stražnico policijske uprave na Bleiweisovi cesti je prišel sredi okoli 23.30 neki mladenič in izpovedal, da se je malo popreje v Tivoliju ustrelil v glavo. Na stražnici mu sprva niso hoteli verjeti, videli so pa takoi, da ima fant krvavečo rano na glavi, poleg tega je pa imel pri sebi tudi samokres, iz katerega je bil izstreljen naboj. Naglo so obvestili rešilno postajo in samonarilnega kandidata so prepeljali v bolnico. Na stražnici so ugotovili, da gre za 20letnega elekromonterja Anona S., rojenega v Zelwegnu in pristojnega v Ljubljano, stanujočega na Gosposvetski cesti. Fant ni hotel povedati, zakaj se je hotel ustreliti. Dejal je samo, da se je hotel ustreliti v sence, pa je zagrešil in mu je krogla obšla nekoliko višje v glavi. To so daj ugotovili tudi v bolnici. Stanje mladega samonarilnega kandidata, ki si je hotel končati življenje najbrž zaradi brezposelnosti, je precej kritično.

— Onemogla služkinja. Posestnik Josip Rus iz Ključevničarske ulice 4 je včeraj ob 23. stražniku prijavil, da leži v veži njegove hiše neznana ženska, ki ne more vstati. Stražnik je pozval rešilno postajo na pomoč, nakar so neznanko prepeljali v avtom v bolnico. Ugotovili so, da gre za brezposelo služkinjo Katarino S., ki je najbrž od lakote onemogla.

— Drzna tatvina. Posestnica Marija Zupan iz Preserja pri Radomljah je včeraj dopoldne v Knispevjevi trgovini na Mestnem trgu nakupovala razno blago, bika pa je tako neprevidna, da je torbico z listnico položila kraj sebe. To prišlo je izkoriščala neka kmetica, ki izmaknila listnico in izginita iz trgovine. V listnici je bilo 1040 dinarjev.

— Doraščajoči mladini nudimo jutraj čašico naravne »Franz Josefovce grenčice, ki dosega zaradi tega, ker čisti kri, žoldec in čreva, pri dečkih in deklah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefovce voda« še pri malih največ težko zagatenih bolnikih. »Franz Josefovce voda« se dobiva pri vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Usako damo

vzradosti nova oprema ovoja, mnogo boljša kakovost in izdatnejše parfimiranje nadvse finega Elida pudra.

ELIDA PUDER

Nočne čuvaje v Tivoli!

V noči od 7. do 8. t. m. me je iz spanja zbudilo hurosko vpitje pijanih podivjancev, ki so se privlekli v tivolske nasade. Teh divjakov je moralo biti velika tolpa, kajti rjovenje se je razlegalo po celem Tivoliju in je trajalo nad eno uro.

Ko sem zgodaj jutraj šel v mesto, sem se uveril, da se nisem bil motil v domnevi, da se niso pijani divjaki zadovoljili s tuljenjem. Kajti preko poti, vodeče od glavnega drevoreda proti ribniku, so ležale na tleh prevrnjene kar štiri klopi, vse blatne in ponesnažene. Naj vendar že enkrat magistrat postavi nočne čuvaje v Tivoli! Ako pa so čuvaji že v parku, zakaj ne vrše svojih dolžnosti? V bodoče naj bodo nočni čuvaji možje na mestu, da bodo eventualne vandale eruirali in da bodo ti brezobzirni divjaki ksemplarično kaznovani. B. M.

Nujna prošnja

Svoječasno je policijska oblast izdala hvalavredno naredbo, s katero se zabranjuje po 10. uri zvečer vsako petje in godba na gostilniških vrtovih in pri odprtih oknih. Nadvse unestna naredba se je izdala gotovo samo zato, da bi prebivalci imeli svoj potrebni nočni mir. Pri tem pa se je gotovo na nekaj pozabilo, kar mori stanovalec bližnjih gostin pri njih nočnem počitku še vse bolj kot pa godba ali petje. V mladih imam namreč balinjanje, ki se je zadnja leta zelo razširilo, zlasti na periferiji mesta, kjer pa ravno tako potrebujemo nočni mir kot v središču. Skoro vsaka gostilna ima svoj navadno z deskami ograjen balinski prostor. Od igre in preveč zaužitega alkohola razgreti igralci mečejo nemoteno do pomoči in še čez v te deske težke balinske krogle z vso močjo, da poka kot bi streljal s topovi. Pri tem kriče, da »drži« ali da »nima nič«, kot bi bili oddaljeni več kilometrov drug od drugega, da ne omenim razen običajnega pridrujanja in madovanja še raznih surovih izrazov in psovki, ki spreminjajo vsak lučaj krogle. Pri vsaki igri se najmanj še desetkrat skregajo, koliko kdo ima, pri čemer skušajo drug drugega prepričati. Sedaj pa naj človek mirno zaspi, ako stanuje v bližini take gostilne, o odprtih oknih poleti sploh ni govora. Komaj je postalo nekoliko topleje in že se na nekaterih balinskih prostorih kriči in razbija vsak večer do polnoči.

Res skrajni čas je, da policijska oblast takoj izda naredbo, s katero se balinjanje po 10. uri povsod naistobrože prepove, analogno petju in godbi. Prebivalstvo bi bilo policijski upravi za tako naredbo zelo hvaležno in piscu je znano, da si tudi mnogi gostilničarji žele splošne naredbe, kajti tudi oni neradi poslušajo vpitje in razgrajanje do polnoči, toda sedaj si ne

morejo pomagati, ker bi sicer odgnali zestre h konkurenci. Radi tistih par prenapetih strastnežev, ki nimajo balinana zadosti do 10. ure, pa nikakor ne gre, da bi se kalili še nadalje nočni mir drugim, počitka potrebnim ljudem.

Eden za druge.

Kopališča v Ljubljani

Mnogo se zadnji čas piše o kopališčih v Ljubljani. Kritizira in prorokuje se, katero kopališče je bolj posrečeno in katero bo uspevalo in katero ne. Nekateri se za vzemajo za kopališče na Ljubljanski, drugi za kopališče v Kozelj. Posebno pa usibajo, zakaj ne uspeva mestno kopališče v Mednem, oziroma trdijo, da bi bilo veliko boljše, ako bi bila občina napravila svoje kopališče na Ježici. Zelo mnogi mislijo, da bo novo kopališče, ki ga sedaj gradi privatnik na Ježici, prav dobro uspevalo in da je mestno kopališče v Mednem nepotrebno, ker ga Ljubljanci lani niso dosti obiskovali.

Vsem tem bodi povedano, da je vzrok, da je bilo kopališče v Mednem slabo obiskano, edino le, ker so uradne ure pri uradni delnici, da morajo uradniki in uradnice tudi popoldne v urad. Kdo je hodil, oziroma bi hodil popoldne na Ljubljano, ako ne uradnik? Obrtniki, trgovci in drugi nastavljeni nimajo popoldne časa. Boje situirane družine gredo na lebovišča in na morje. Mladina ima pa svojo kopalno zabavo na liri. Razumre so se zadnja leta toliko spremenile, da je večji naval na Savo, vsaj ob delavnikih, izključen. Prostor za celodnevno bivanje, kdor ima čas, je pa gotovo še vedno v Mednem najprimernejši. Ljubljancem.

Kolodvorska ulica je postala zadnje čase zbirališče ponočnjakov in razgrajanje, pa tudi tipov, ki so nevarni ženskam. O tem priča nedavni napad dveh gospodov na dve gospodični, ki sta šli, nič lučnega sluteč, po Kolodvorski ulici in sta se s pomočjo stražnika komaj otresli vsiljivih »kavalirjev«. Prosim policijsko upravo, naj posveti tej ulici več pozornosti, da bo ponoči več miru in da ne bo nevarno hoditi po nji.

Otroška skrb.

— Pogledite, otročiči, tu sem vam prinesel aparat za elektriziranje. Tok je tako močan, da lahko ubije največjega vola.

— Če je tako, se pa nikar ne dotikaj aparata, papa.

Zmotil se je.

— Slišal sem, da ti je ušla žena. Je res?

— Je, je.

— Ubožec, kako si potr.

— Kako bi ne bil, ko se je pa zopet vrnila.

Edgar Wallace:

Vrata izdajalcev

Roman

Bilo je »popoldne« lady Cynthie, čas težke preizkušnje za mlade častnike, kajti lady Cynthie je imela čudovite vires in marsikateri mladenič je strmel, ko mu je pripovedovala o pustolovščinah, o kateri je mislila, da je za vedno pokopana, čim je dal redarju bogato napitnico ali preprosto komisarija, kateremu je bilo naročeno, naj ga odvede iz nočnega lokala, v katerem je imel konflikt.

— Sedite, prosim. Odklanjate čaj in govorili bi radi — seveda o gospodični Joynerjevi, — je dejala lady Cynthie malomarno.

Dick se je premagal, vendar je pa čutil, da mu je pritisnila kri v glavo. — Da, hotel sem govoriti o gospodični Joynerjevi. Povabil sem jo, naj pride jutri k meni na obed in prišel sem vas vprašati, lady Cynthie, ali bi prevzeli vlogo domačinke.

Lady Cynthie je uprla v Dicka svoje modre oči. Nekaj časa je bilo vse tiho, potem je pa odgovorila:

— Zakaj pa ne, to bi me zelo veselilo. To je gospodična, ki stanuje v Devonshire House, je-li? Mnogi govorijo o nji. Baje je zelo lepa.

— In kar je glavno — zelo dražestna, — je pripomnil Dick.

Lady Cynthie je komaj vidno skomignila s rameni. Dick je opazil na kretanju in zato je bil že pripravljen na njeno vprašanje.

— Ona je iz yorkshirske veje Joynerjev, je-li? Ali pa iz warwickshirske. To je zelo ugledna rodbina. Spoznala sem jo pred mnogimi leti.

— Nobenega njenega sorodnika ne poznam, — je dejal Dick.

Lady Cynthie ga je presenečeno pogledala.

— Kaj res ne? Morda pa nočete povedati —? Ni izgovorila svoje misli, a vendar je pričakovala, da ji pove Dick vse po pravici.

— Mislim, da ne poznam nobenega člana te rodbine. In zdi se mi, da tudi ona nobenega ne pozna. Toda ona je prava dama, dražestna in očarljiva. Upam, da jo boste navdušeno pozdravili v svoji družbi.

Lady Cynthie je zrla nepremično na čisto mizico in ko je Dick umolknil, je globoko vzdihnila.

— To je težka stvar. Dick, gotovo razumete, da se moramo držati pri izbiri soprog naših častnikov stare tradicije in da je potrebna čim večja previdnost. Upam, da boste srečni, če ostanete —

Lady Cynthie, ne belite si, prosim, glave s skrbmi, če ostanem ali ne, če mislite s tem mojo vojaško službo, je dejal potrpežljivo, kolikor je pač mogel. — Ali bi se ne hoteli seznaniti z njo že prej?

— Seveda, — je odgovorila lady Cynthie. — Morda je pa sploh še niste

vprašali, kako je z njeno rodbino.

— Ah, da, vprašal sem jo, — je odgovoril Dick mirno in vstal. — Vas smem torej pričakovati jutri ob osmih? Iztegnila je roko, okrašeno z dragocnimi prstani, in se nasmehnila Dicku.

— Dragi Dick, upam, da bomo vse uredili. Bila bi težka izguba za polk, če bi morali dati vojaški službi slovo, — je dejala prijazno.

Ko je Dick odhajal iz polkovnikovega stanovanja, se je doslovno zaletel v Bobbie Longfellowa.

— Doprinesiti moram obvezno tedensko žrtve, — je dejal Bobbie žalostno. — Kako se počuti stara gospa?

— Stara gospa je še vedno sama doma, je odgovoril Dick. — Želim, da bi se ti posrečilo spraviti jo v dobro voljo.

— Za boga! — je vzkliknil Bobbie ves v skrbeh in vstopil.

— Končno prihaja mož, s katerim sem hotela govoriti.

Bobbie še nikoli ni videl lady Cynthie tako veselo in prijazno. Prestrašeno se je ozrl v mislih za ves teden nazaj, pa ni našel povoda, zakaj bi lady Cynthie tako hrepnela po njem. — Prav kar sem govorila z Dickom Hollowellom. Vi ste njegov dober prijatelj, je-li?

— Da, dokaj dober, — je pritrdil Bobbie previdno, ker ni vedel, kakšne posledice utegnejo imeti njegovi odgovori.

— Kdo je ta nesrečna Joynerjeva?

— Zelo dražestno dekle, — je odgovoril Bobbie.

— Je zaročen z njo?

— Bobbie je odkimal z glavo.

— Toda zaročiti se namerava z njo, je-li?

Bobbie je pritrdil.

— Bi mu ne mogli odsvetovati tega koraka?

— Glejte, lady Cynthie, — je odgovoril Bobbie odločno in lady Cynthie je presenetila prepričevalnost njegovega glasu, — vedno sem mislil, da bi radi sprejeli k polku žensko s preteklostjo.

Lady se je prijazno nasmehnila.

— Da, toda vse je odvisno od tega, kakšna je njena preteklost, — je dejala smeje. — To mora biti preteklost, katero morete zasledovati vsaj sto let.

— A dvajset ali trideset let vam ne zadostuje? — je vprašal Bobbie in lady Cynthie mu je presenečeno pogledala v oči.

— Želel bi, da malo premislite, — grlo je imel suho in te žene se je tako bal, da je komaj obračal jezik, — če bi bilo mogoče sprejeti v naš polk... žensko... ki je imela... pred pet ali šestindvajsetimi leti nekakšno neprijetnost.

V polku se je večkrat debatiralo, ali je barva lady Cynthie naravna ali pa se šminka, da je tako lepo rdeča. Bobbie je lahko zavezal vse zlobne jezike, ker je videl, kako je lady naenkrat prebledela.

— Ne razumem vas dobro, gospod Longfellow.

Spominjajte se slepih!

V delu je zadovoljstvo

Ameriška filmska igralka Betty Compsonova o vlogi dela v življenju

Najvažnejša in najlepša stvar v življenju je delo, je dejala ameriška filmska igralka Betty Compsonova v pogovoru z novinarji. Delala sem vse svoje življenje. Nekoč sem se hotela iznebiti dela, pa sem bila nesrečna. Moramo imeti interes na svojem delu in prepričana sem, da se človek lahko prilagodi katerikoli vrsti dela. Ni mi še bilo 15 let, ko mi je oče umrl in ko sva ostali z materjo brez beliča. Ne razumem ljudi, ki trdijo, da je v siromaštvu sreča. Siromaštvo sovražim. Edino, kar sem imela dobrega od siromaštva, je bilo to, da mi je dalo pobudo za trden sklep, rešiti se ga čimprej. Ljubim razkošje in srečna sem, če lahko toliko zaslužim, da si ga morem privoščiti.

Ko mi je umrl oče, je šla moja mati delat v pralnico velikega hotela. Jaz sem še vedno hodila v šolo, dobila sem pa večerno službo v malem gledališkem orkestru. Mati je namreč želela, da bi postala vijolinistka. Zaslužila sem 3 dolarje tedensko. Podjetje je bilo nekaka mešanica gledališča s kinom. Nekoč, ko so morali gledališki komad iz tehničnih razlogov odpovedati, me je ravnatelj prosil, naj zaigram v nadomestilo solo na vijolino. Igrala sem z velikim veseljem tembolji, ker sem vedela, da dobim posebno nagrado. Nervozna sploh nisem bila. Sicer pa moram priznati, da občutka nervoznosti nikoli v življenju nisem imela. Sem trdno prepričana, da je polovica skrivnosti uspeha v tem, če si človek ne prizadeva preveč žilavo doseči uspeh. To se sliši nekam čudno iz ust ženske, ki poveljuje delo, pa je le res. Delajte brez prevelikega truda in napetosti sil. Če se človek preveč trudi, da bi dosegel svoj cilj, lahko doživi polom. Ljudje bi morali delati in živeti lažje. Naredimo mnogo več in dosežemo večje zadovoljstvo, če se dosledno otrešamo skrbi, jeze in prehudih naporov.

Moj nastop je vzbudil med občinstvom veliko navdušenje in takoj so mi ponudili turnejo, na kateri bi nastopala kot vijolinistka. Podpisala sem pogodbo in odšla na turnejo. Ko je angažma potekel, sva bili z materjo v San Franciscu zopet brez beliča v žepu. Sila kola lomiti. Bili sva lačni in zato sva prišli za prvo delo, ki se je nama nudilo. Mati je dobila mesto kuharice, jaz pa pestunje in sobarice. Zato tudi vem, da lahko človek doseže uspeh v poljubnem poklicu, če mu ugaja ali ne, kajti bila sem dobra pestunja in izborna sobarica. Kmalu sem se pa znova napotila na turnejo in napravili so z menoj prvi poskus za film. Po skušnjah so mi sporočili, da potrebuje Al Christie igralko za svojo družbo. Bila sem tako prepričana, da dobim to mesto, da sem brzojavila svoji materi, naj se pripravi na pot in počaka, da jo obvestim, kdaj naj odpotuje.

Mati je čakala, čakala sem pa tudi jaz in trošila svoje prihranke. Bila sem že vsa obupana, ko sem slednjič do-

bila brzojavko, naj pridem. Nastopala sem tri leta v veseljaigrah. Ta čas, ko sem delovala v filmu z Williamom Desmondom, se mi je nudila zelo ugodna prilika. Georg Loane Tucker mi je telefoniral, naj takoj pridem k njemu, češ da mora še istega dne razdeliti vse vloge svojega novega filma. Ker je potreboval za dotično vlogo »cinično« žensko, me je takoj angažiral. To je bilo pred 10 leti. Ta film mi je prinesel slavo. Ko je bil končan, so začele deževati od vseh strani ponudbe in ponujali so mi celo 500 dolarjev tedenske plače. Kar verjeti nisem mogla, da je vse to res.

Potem me je angažiral Jim Cruze za film »Salamander«. Prvič v življenju nisem bila navdušena. Tolažila sem se pa, da se poročim s Cruzom, ki je bil dovolj bogat, da bi skrbel zame in da bi mi ne bilo treba delati. Toda ta sklep je bil napačen. Nobena ženska bi se ne smela poročiti zato, da bo imela lepo stanovanje in udobno življenje. Ženska mora tudi po možitvi po možnosti služiti, da si lahko kupi vse, kar ji srce poželi. Pri možitvi mora odločiti edino ljubezen odnosno seksualnost.

Kmalu sem se zavedla, da bi bila malone zavrgla delo kot najdražje, kar ima človek v življenju. Ko mi je George Fitzmaurice sporočil, da ima zame vlogo v svojem novem filmu — sem jo takoj sprejela s trdnim sklepom delati še z večjo vnemo nego poprej. In res delam še zdaj z velikim veseljem. Kadar me pa ne bodo več rabili pri filmu, si poiščem drugo delo, v katerem najdem zadovoljstvo in smisel življenja. Največja dobrina na svetu je veselje, ki ga ima človek po uspešno končanem delu.

Če potuje indijski nabob

Finančni minister indijske države Hajdarabad sir Haider Jung je najel te dni v Bombayu veliko luksuzno ladjo za maharadžo iz Nizama, ki ima 300 žen in katerega premoženje se ceni na milijon rupij. Toliko denarja si mi v svojih skromnih razmerah niti misliti ne moremo. Maharadža je sklenil prepotovati Evropo, da proslavi povečanje svojega bogastva na okrogli znesek enega milijona. Pravljeno bogati indijski nabob potuje vedno s pompom, kakršnega sicer ne pozna svet. Zase in za svoje spremstvo potrebuje cel parnik, ki mora biti popolnoma na novo opremljen in okrašen, da odgovarja njegovemu orientalskemu okusu.

Maharadža potrebuje zase in za svoje žene 600 slug. Del parnika mora biti preurejen v harem za njegove žene, katerih ima kot rečeno 300, toda v Evropo jih vzame na izlet samo 20 do 30, seveda najlepših. Vsaka žena mora imeti najmanj dve služkinji in zato zahteva harem ali »zenana«, kakor se imenuje v Indiji, znaten del prostora na

parniku. Nadzorstvo nad haremom je poverjeno visokemu uradniku, dočim bo njegov namestnik krotil ostanek menažerije, ki ostane doma. Število avtomobilov, katere vzame indijski mogotec na potovanje po Evropi, še ni točno ugotovljeno. Njegove garaže so največje na svetu, kajti maharadža ima 600 osebnih avtomobilov in 150 velikih omnibusov.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

„Halo, moj sin je znorel“

Zadnje čase je prišlo v Ameriki na dan vedno škandalov, obstoječih v tem, da so vtaknili v norišnice povsem normalne ljudi. To so bili večinoma lahko miselni in trmasti sinovi milijonarjev, ki so razmetavali denar ali pa so se hoteli poročiti z dekleti, ki niso bili roditeljem po volji. Za interniranje trmasti sinov ameriških milijonarjev so naravnost strokovno uredili in opremili krasen sanatorij blizu Chicaga.

Ce je imel dolarski milijonar sina, ki se je hotel oženiti recimo z gledališko pesalko in ni hotel pod nobenim pogojem vzeti druge, je zadostovalo očetu, da je telefoniral v sanatorij: »Halo, moj sin je znorel!« Treba je bilo povedati še naslov, vse drugo je pa opravil zavod tako, da je bil oče varen tudi pred zakonom, ki prepoveduje omejevanje osebne svobode. Sanatorij je namreč poslal celo skupino izurjenih ljudi, ki so žrtve tako dolgo dražili, da je pobesnela. Neposlušni sinovi milijonarjev ne stannujejo navadno pri roditeljih in zato jih je bilo tem lažje dražiti. Nesrečnež, katerega so vzeli na piko, je imel dan za dnevno neprijetnosti. Vsak hip je naletel na provokaterja. Ponoči mu uslužbenec sanatorija niso dali spati. Nadlegovali in dražili so ga tako dolgo, da so mu živci odpovedali in da je začel besneti. Tedaj so ga zvezali in odpeljali v državno umobolnico.

V tistem hipu je pa nastopil »obupanje očca« zblaznelega sina z zahtevo, naj mu dovolijo prepeljati sina v privatni sanatorij. In tako je bil sin definitivno zavarovan pred poroko s pesalko odnosno pred drugo neumnostjo, katero je hotel napraviti. Iz sanatorija se je rešil šele, ko je pristal na očetovo zahtevo, da se poroči z nevesto, katero mu bo izbral on. Vidimo torej, da ni vedno dobro imeti za očeta milijonarja.

VABILO

na

redni občni zbor

Posojilnice v Brežicah r. z. z n. z.

kateri se boče vršil dne 26. aprila 1930 ob 18. uri v lastni pisarni »Narodni dom«

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1929.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob 18. uri ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ob vsakem številu udeležencev.

Načelstvo

Žrebanje državne razredne loterije

V IV. razredu so bile dne 8. t. m. izžrebane sledeče srečke:

Premijo 250.000 Din je zadela štev. 99.534

Dobitka po Din 80.000 sta zadeli štev. 62.246

Dobitka po Din 60.000 sta zadeli štev. 32.903

Dobitka po Din 40.000 sta zadeli štev. 36.063

Dobitka po Din 30.000 sta zadeli štev. 18.046

Dobitka po Din 24.000 sta zadeli štev. 18.738

Dobitka po Din 15.000 sta zadeli štev. 22.167 in 33.443

Srečke, na katere so bili izžrebani manjši dobitki, bomo objavili v par dneh.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Poceni in vendar najboljša je SEVERJEVA OTOMANA

z 32 peresi v sedežu in 4 v zgljavju; velikost 185 X 78

Cena Din 570.— do 850.— po izbiri preobleke. — Zahtevajte vzorce!

najboljši material!

RUDOLF SEVER, Ljubljana,
Marijin trg št. 2

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakmo! — Na vprašanja brez znakmo ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Šoferja

treznega in dobrega vozača, ki bi prevzel tudi druga dela v gospodarstvu sprejme takoj Fric Zemljč v Ljutomeru. Samo pisemne ponudbe na omenjeni naslov. 1324

Rdeče vino

letnik 1929 za Din 4.— belo vino letn. 1928 od Din 5.25 naprej pošilja Alojz Krainz, vinogradnik, Ljutomer. 1158

Trgovino

engros in detail v Ljubljani s prama odjemalci radi boleznijo zelo ugodno prodam resnemu reflektantu pod »Stijajna bodočnost« na upravo »Slov. Naroda«. 1328

Čevljarke pomočnike

prvo vrstne sile, ki so bili že zaposleni v tvornici čevljev, sprejme s takojšnjim nastopom in za dobro plačo »Klek«, tvornica cipela i sandala v Bjelovaru. 1321

Tamburice

najboljše, priporočila tvornice tamburice

VARDIAN, Sisač
Hrvatska, št. 1.

Novi cenik pošiljem vsakemu. — Odlikovan z zlato kolajno in diplomom. —

Mlajši trgov. pomočnik

dobra moč, bi rad spremenil službo. Cenjene dopise na upravo lista pod »Marljav«. 1313

Na obroke

kupite lahko vsakovrstno blago s posredovanjem Kreditne zadruge detalnih trgovcev, Cigaletova ulica 1. Posreduje hitro in diskretno. 34/T

Stalna razstava

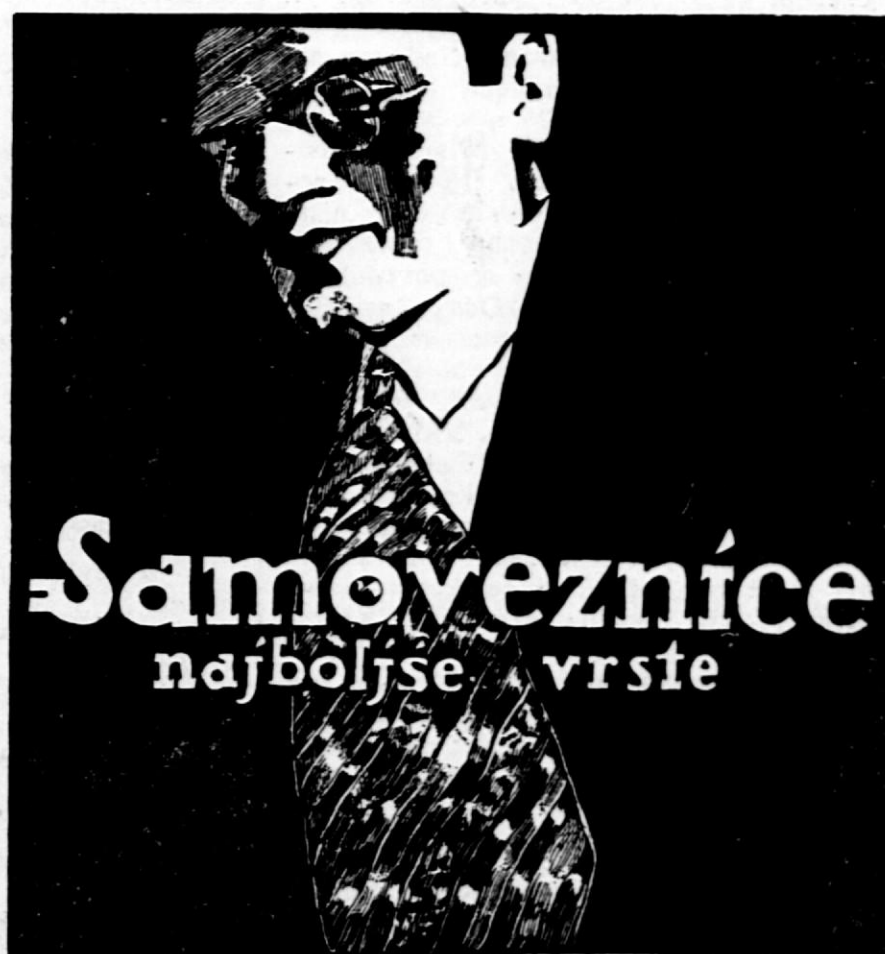
umetniških slik in velika izbira okvirjev. Pravkar prispeli novi moderni vzorci. — A. Kos, Ljubljana, Mestni trg 25, nasproti ma-

Električno centralo

kompletno, 10 HP, Deutz Diesel motor, trifazni generator 380/220 Voltov 22 Amp., stiskalna deska vse komaj 6 mesecev v pogonu. prodamo, event. tudi posamezne stroje. Informacije daje Industrija testen in Zagreb, Preradovičeva ulica št. 34. 1325

Trgovskega pomočnika

boljšega, v starosti od 24 do 32 let, izkušenega v specerijski stroki, z gremijano trgovsko šolo ali drž. trgovsko šolo, zmožnega slovenščine in nemščine v govoru in pisavi ter cirilice sprejme veletrgovina v Ljubljani. Druge možnosti in čas nastopa je navesti v ponudbi, ki jo je nasloviti na upravo lista pod »Izburjen pomočnik«. 1322.

Reumatizem.

Zahvalnica.

G. dr. I. Rahlejev, Beograd, Sarajevska 70.

Zelo se Vam zahvaljujem za Vaš lek Radio Balsamika, ki me je rešil revmatizma, boleznijo, ki sem trpel na nji že tri leta. Zato se Vam iz vsega srca zahvaljujem in bom vedno hvalil Vaše zdravilo. Prosim Vas, da mi za vsako varnost pošljete še steklenko po povzetju. Vaš vedno hvaležni

Spasijo Zakič, mojster v tvornici za vrvice.

Tetovo, 5. decembra 1926.

Lek RADIO-BALSAMIKA izdeluje, prodaja in razpošilja po povzetju laboratorij Radio Balsamika dr. I. Rahlejev, Beograd, Sarajevska 70. Dobiva se po vseh lekarnah.